

Czíklo 31.
31. julijsa.

Pomhaj Bóh!

Lětnik 14.
1904.

Sy-li spěwał,
Pilne dželał,
Strowja će
Swójbny statok,
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw spróeny
Napoj móeny
Lubosc ma;
Bóh pak swérny
Přez spař mérny
Čerstwosć da.

Njech ty spěvaš,
Swérnje dželaš
Wśedne dny;
Džén pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana
Njech či khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokrew će!

F.

Serbiske njedželske lopjena.

Wudawa ho kózdu kobotu w Ssmolerjez knihicjjschérni w Budyschinje a je tam sa schtvrťletnu pschedplatu 40 np. dostacž.

9. njedžela po świątej Trojizy.

Lul. 12, 42.—48.

Wo sastojniku rěči naſich Sbóžnik. Sastojnik běſche w raňšim kraju ſastarať doma abo kubla a wysche czeledže ſtajeny. S jeho ruki doſtawasche wona jědž a mſdu. Pschedźiwo ſwojemu knjesej běſche won tón najwyschši mjes wotrocžami; won běſche jemu ſa wſchitko ſamolwity. S tajkimi ſastojnikami tón knjes rad wérzzych pschiruna. Jako ſastojniky dyrbimy ſwojemu knjesej klužicž. My ſamy poſtajeni wot Boha a my dyrbimy psched jeho wocžomaj czežke ſamolwjenje dacž, kotrež na naſ czaka.

Kak mam y Chrystuszej klužicž?

1. Jako ſastojniky Boži, poſtajeni wot Boha;
2. psched wocžomaj ſamolwjenje, khodžo psched Bohom.

1. Jesuš Chrystus je naſch kral a knjes a my ſamy jeho poddanojo. My ſamy ſtawj jeho kraleſtwia. Duž mam y tež ſwoje pschiſluschnoscze dopjelnicž. Kſcheczijenjo Chrystuszej kluža. Kak pak mam y my Chrystuszej klužicž? Tich wjele ſebi myſli, kaž tamny farisejſki w templu, kif ho hordži, kaž by ho jako najlepſhi ſastojnik mjes ſwojim ludom wopokaſal a won ho pschi tym ſam ſiebie. Kak mam y klužicž, tu pschiſluschnoscz nam tón Sbóžnik na wutrobu połozi ſe ſwojim kłowom: „Schto měniſh ty, je tón najatý ſwérny a mudry ſastojnik, kotrehož je jeho knjes poſtajil na ſwoju czeledž, ſo by jím w prawym czazu jich potrjebu dał?” Tow mam y prawidlo, kak

dyrbimy Chrystuszej klužicž: Jako ſastojniky Boži, poſtajeni wot Boha. Měſino, na kotrejž ty ſtejſich, je tebi wot Boha pschipokasane, a na tym měſtrne dyrbischi, ſchtožkuliz by w živjenju, k ſbožu ſwojego bližſcheho ſtukowacž. My dyrbimy ſebi klužicž w Chrystuszu — to je kralovſki domjazy ſakón Chrystuszowy. Wſchelake drje ſu dary Bože — ale kaž ho roža, hdyz klončko na nju ſwěczi, ſyboli jako parla, tak tež móže dželo twojego powołania, hdyz je wobſwěczeno wot Bożeje hnady, pschi najnižſhim dželu ho ſybotlicž jako parla, ty by ſastojnik Boži. So bychmy Chrystuszej klužili, njetrjebam y won ſe ſwojego ſeinskeho powołania. Tón knjes je naſ ſa ſwojich ſastojnikow ſtajil do tuteho ſwěta, jako tajkich chze naſ ſtukowazych woſladacž. My drje hladam y do tamneho ſlubjeneho kraja, ale my ſamy ſebi teho wědomni, ſo mam y, kaž dołho je džen, dželacž jako dobri ſastojniky Boži, doniž nót njeſchińdze, hdzej nichto dželacž njeſmōže.

2. Psched wocžomaj ſamolwjenje — teho dla khodžo psched Bohom. Šastojniky my ſamy, ale jenož na wěſty czasz, hacž tón knjes pschińdze a nam doverjene ſało wot naſ wosmje. Tón knjes pschińdze. Hdzy won pschińdze, my njeſem y, ale my dyrbimy ſebi pschewo na ſamolwjenje myſlicž a psched Bohom khodžicž. Won pschińdze w naſcej ſmjernej hodzinje, kajkeho tebje namaka? Jako dobreho ſastojnika? Budže wo tebi placzicž: „Sbóžny je wotrocž, hdyz jeho knjes tak jeho czinjo namaka, hdyz pschińdze.” Duž dyrbimy ſtajne hotowi bycz. Ale je dha k temu napominanja trjeba, hdyz naſ ſmjerzej wſchēdnie wobdawa? Wopomn: hdz by ſo

tebi dženja węsta powjescz doftała, so sa lęto wumrjesch, kajki by to saczishecz na tebje cziniło, potom by so hwěru starał, so po Božim słowie na konz pschihotowacz, potom by wachował nad hwojim czelom, potom by ty był kaž jandzel mera, kiz bratrej rad wodawa. Tak by ty czinił, hdyz by hiszczce měszazy k pschihotowanju měl. Nětko pač ty ani dzeń węsth njejszy a ty czinisch a sy žiwý jako wotrocž, kiz w hwojej wutrobie praji: „Mój Kenjes so dli pschińcz; a pōczne bicz wotrocžkow a dżowki, tež jescz a picz a so wopicz.“ Njeluboscziwoſcž a žadoscziwoſcž staj woſebitaj strachoj sa nasche duchowne žiwjenje a pschihotowanje. Běda tym czlowjekam, kiz budža w hwojej žadoscziwoſczi pschekhwatani wot hudenja kaž Belazar. Sbóžny tón wotrocž, kotrehož tón Kenjes wachowazeho namaka. Duž wachujcze a modleže so! To je prawy hrědk, wutracz hacž do konza. Psches modlitwu wostanem w towarzstwie se hwojim Kenjesom a Sbóžnikom a njebjeste mozy so nam do wutroby žorla, so njewoſlabnem a njewustanjem. Njech tón Kenjes potom pschiindže ſažo abo posdžischo, wón móže naž ſtrowicz jako tych hwojich a naž poſtajicž na ſubla węczneje ſbóžnoſcze. Hamjen.

Pruhowanje psched Božim wobliczom.

(Spitta.)

1. Sam. 16, 7.

Hłosz: Duſche pschedzelo —.

Duſche pschedzetař,
Sy mój roſkaſař,
Ach, ty węſch, kač ſ tobu měnu,
Schto ja hym a ſchto ja ežinju,
Podložk wutroby
Te czi ſnajomuň.

Žorlo hwtloſcze,
Wſcho czi jaſne je!
Njebjich ničo tebi wuſnał,
Dha by tola mje wſchak pōſnał;
Haj, ty ſnajesich mje
Lepje hacž ja mje.

Na mje hladacch th,
Sswjath! Schto dha by
Snjescz mohł poſlad woſa twojoh'
A so njefal hrécha hwojoh?
Ach, mje hréchnika
Njewjedž do ſuda.

Stupju psched tebje,
Wycha wotpadnje.
Ach, psched twojim czolom kraſnym
Steju w hwtle zhye jaſnym;
Schtož hym psched tobu,
Sy mje tež we mni tu.

Ty, kiz hnadiu dasch,
Ducha poſbehacch,
Kiz ty taſle hnadrne wodaſch,
Žiwjenje a ſbóžnoſcž podaſch,
S njebjež rjeſti ty to:
„Džecžo, nadžiij so!“

Kraſnu draſtu daj,
Re mni prawdoſcž ſtaj,
Naſhotu mi pschitryj moju,
So bých ſnjescz mohł jaſnoſcž twoju
A so wobſteju,
Božo, psched tobu.

Wjmi, ſchtož ežwiliuje,
Spožcz, ſchtož brachuje;
Wuhoj hnadrne mje wot wſchego
Waschnja hréchnoh, bjesbóžneho;
Czini mje ežisteſho,
Tebi ſpodobnoh.

Džecža ducha daj,
Kotryž „Abba“ praj,
So mohł ſ džecžazej wſchak wěru
R twojom' woſu hladacž hwěru,
Haj, so radoſcž mam,
Pschiindžesich ſe mni ſam.

Suriij Žitawſki.

Dobre wuſnacze.

Sſlawny ſchwedſki fanzler hrabja Axel ſ Oxenſtiera, kotryž běſche so ſa čaž tſizyciléteſneje wójny wó evangeliku zyrkej wulzy ſaſlužbny ſčinił, so w poſledních lětach hwojeho žiwjenja do ſamoth wróčzo ſežeze. Tačo jeho ſtam ras jendželſſi pōſlanz wopyta, wón ſ temu pschi dželenju ſlědowaze pomjecžahōdne ſłowa rěčesche:

„Ta hym wjele w hwtce naſhonil a tač někotru radoſcziwu hodžinu pschedzili. Ale tón khumscht, prawje wjeſelý a ſbožowny žiwý bycz, hym hakle nětko naſuknýl. Ta so hwojemu Bohu džakuju, so mi wón czaža dawa, jeho a hebie ſameho prawje poſnawacž wuknycz. Ženiczka radoſcž, kotrūž mam a pytam, a kotrąž mi wjazy dawa dyžli wſcho, ſchtož móže ſwět dacž, je poſnacze Božej luboſcze w mojej wutrobie a ežitanje tuteje kraſneje knihy (pschi tychle ſłowach poſloži fanzler prawu ruku na bibliju). Wj, mój knijež, ſcze nětke w najrjenskim ſežewje hwojich lět, ſtejicze we wyſokej hnadrze pola kralow a wjerchow, ſcze ſ najwažniſkim nadawkam trjebanu a dopjelnjujecze težame hiszczce pschi poſnej ſtrowoſczi a najwjetſchej ežiſczi. Ale to wſchitko Waž ras wopſeži. Potom moje ſłowa lepje ſroſymicze a wobtwjerdzene namakacze. Potom poſnajecze, so je wjazy mudroſcze, troſhta, wěroſcze a radoſcze w ežichim, Bohu hwtceženym žiwjenju a w ežitanju jeho ſłowa nađeńcž, dyžli na wſchech dworach a pschi wſchech hnadrnych wopofaſmach wjerchow.“

F.

Slot a sloty.

Powjedańczo ſe ſerbskeje Lužicy ſ lěta 1872 wot J. B. M.

(Poſtracžowanje.)

II.

Sſerbska wjež leži w plódnym dole kraſneje Lužicy; my mjenujem ju Horinež. Psches nju běži ežista jaſna rěčka, a rjane ūki a pola ju ſe wſchitlich boſow wobdawaju. Snutskach pač je woſko ſoždeho domu abo dwora wjetſcha abo mjeniſcha ſadowa ſahroda, w kotrejž je runje kraſne našežo hwoju běločerwjenu plachtu wupſchestrjeļo a najrjensku ſelenoſcž hiszczce bóle porjeñſhiſlo. Pežolki buneža a ſchworeža, wot jeneho ſeženiczka i druhemu lětajo, a pytaju ſebi to, ſchtož je ſežwi a wolkewi.

Wone pak tež wot swojich wulich žnjow sa pshichodne dny hromadžicž wjedža, a myšla na cjaſ ſuſh a na tajke dny, wo kotrejchž tež dyrbja wone wuſnawacž, ſo ſo jím njeſubja. A hacž runje njewjedža, ſak wjele abo hacž budža ſ zyla ſchto wot teho nahromadženeho trjebacž móž, dha ſu tola dželave a ſlutniwe, tak dolho hacž dželacž móža. Wone ſu teho dla mudriſche dyžli czi ludžo, kotsiž to husto ſa jedyn džen pſhcečinja, ſchtož ſu ſa thdžen dobysli. Hſchče hórschi pak ſu czi, kotsiž ſobu pſhcečinja, ſchtož druhim ſluſcha abo ſchtož ſu druſy ſa nich ſobu nadobycž dyrbjeli; kotrejž je brjuch jich böh a kotsiž ſ khlóſchčenjom kublo a ſaſlužbu pſhcečinjeju.

W Horinezach bydlesche ſahrodnik, kiž mějeſche dobru a rjanu žiwnoſcz. Tola ſ nim njeñdžiſche do předka, dokelž jeho mandželska Marja dobra hospoſa njebe, kaſkaž budžiſche bycž mohla a dyrbjalá. Wona rano poſdže ſtaſaſche a njemějeſche žaneho lóſchta ſ dželu. Teho dla w Sodanez domje a dworje ſtajnje njeporjad knježesche — hdyž ſo Sodanez nan na polach, ūlach a w ūrkach bědowaſche. Wón mějeſche po prawym hinaſche mjeno, ale w starym cjaſu bě wěſty Sodan tutu žiwnoſcz ſwoju mjenowaſ a teho dla ludžo tež poſdžiſho praſachu: „Pola Sodanez”, hacž runje běchu dawno druſy žiwnoſcz poměli, kiž hinaſ rěkachu.

Sodanez Handrij bě ſo ſ Marju woženil a ſ njej někotre ſta pjenies ſobu doſtał. Marja mějeſche rjane mjesivočzo a drasčesche ſo jako mloda towarſhka, tak ſo ſo mlodženam ſpodo- baſche. Tež Handrij ſo do njeje ſalubowa, a dokelž bě mlodžen ſobreje kwalby, rjanu a pſhijtojny, mějeſche tež Marja nad nim ſpodobanje.

Přenje lěto jeju mandželſtwa ſo derje miny, hacž runje ſo Handrij njeſpodobaſche, ſo Marja poſdže ſtaſa, ſwoje wěžy hubjenje rjadiuje a luboſež ſ dželu nima. Tež to ſo jemu nje- lubjeſche, ſo chýſche ſpochi někto dobre jěſč a picž. Khorowata běſche tež husto doſež, a Handrij mějeſche, ſo ſo Khoroſč po wěſtym cjaſu ſhubi, a ſo potom cjaſ pſhijndž, kotrejž ju ſam ſ dželawoſczi powjedže.

Sa lěto wobradži jimaj Böh luby Knjes małego ſynka. Wulke wjeſzele knježesche w jeju domje a pola jeju pſhceželſtwa. Wjeſzele kſchčiſna wuhotowa Handrij, a Marja bě po krótkim cjaſu ſtrowa a čerſtwa a móžesche ſ malym ſynkom ſwoj ſtrowy a wje- ſely ſemſchihód džeržecž.

Macž lubowaſche ſwojeho ſynka pſche wſchu měru a ſedjeſche zlyh džen pola kolebki. Wo rjedženje, plokanje a hospodařtwo ſo jara malo starasche, jeno warjenje jěž bu wobstarane, kaž ſo ſluſchesche, haj ſlepje hacž ſo ſluſchesche ſa ſahrodnika na wěž. To mjerſaſche husto Handrija jara a we wutrobje jeho palesche, hdyž ſo wobjedu dom pſhijndž a w domje žaſtoſny njeporjad namaka. Wón ſam ſapſchija to a tamne žónſke dželo a wofſtroni njeporjad a chýſche tak mandželſku ſ dobrym na jejnu pſhijluſchnoſcz do- pomniež pſches dobre pſchiklad. Tola podarmo. Poſdžiſho bórbo- taſche, potom ſwarjeſche, a to napoſledku pſhezo ſylniſho. Marja wosta pſchi ſwojim waſchnju a njeporjad bu hiſchče hórschi, jako ſa lěto mala holčka, kotaž pſchi kſchčenizy mjeno Hanka doſta, do domu ſacježe.

Mały Turk bě dobre džecžo a ſpasche w noz̄y derje. Hanka pak bě jara njeměrna a njemóžesche w noz̄y wjele ſpacž. To macžet wot ſpanja wotdžeržowaſche a wona teho dla wodnjo cžim bôle ſpasche a wostaji w domje wſchho ſtejo a ležo. Pſchi tym pak ſo ſtajnje ſe ſlužobnej džowku ſuſasche. To wſchitko ſo Handrijej njeſpodobaſche. Wón ſarččowaſche junu ſlužobniſu, dokelž ſkyſchesche, ſo ſo ji njeprawda ſta. To pak bě, kaž by woliſ do wohenja ſinyl. Marja ſelesche a leſtrowaſche Handrija a džowku pſheměr- nje jara, dawasche jemu pſhimjenia tajke a hinaſe a počza na to

ſkoržicž, ſo ſo ſe ſwojimi wjele pjeniesami do tajkeho njeſraſ- neho hněſda thknyla.

Wot tuteho cjaſa knježesche w Sodanez domje wulfi nje- poſoſ a njemér. Handrij, kiž bě hewaſ wjecžor a njedželu po- poſonju po wopycze Božeho domu ſtajnje domach był, kſhodžesche, tak husto hacž bě móžno, ſu húſodej Matijej. Bě pak to, hacž runje dobrý hospodař, ratař a ſahrodnik, muž po ſwojim waſchnju, kiž wſchitko poſtup w duchownym hídžesche. Spochi na wýſchnoſcz nowinkow dla ſwarjeſche, ſchulu a ſchulſkich wucžerjow hanjeſche a ſtajnje pſhcečiwo rěčesche, hdyž chýchmu druſy pſchi zyrkwi a ſchuli někto polepschič abo někto nusne wuporjedžecž. Gſam njebe w ſchuli licžicž a piſacž naukuňl a měnjeſche teho dla, ſo to druſy tež njetrjebaja. Rajbóle pak hawtowasche pſhcečiwo temu, ſo ſebi wýſchnoſcz žada, ſo dyrbja tež holžy wſchitko to na- wuknycž, ſchtož ſo wot hóſzow žada.

Mějachu pak w tej ſamej wěžy wucžerja, kiž ſo ſa wſchitko interežowaſche, ſchtož lud ſu wědomoſci wodži a ſu dalekročzenju nučjeſche. Hížom teho dla běſche Matij jeho njeſpſhcečzel a wſchu- džom rěčesche wón temu napshečiwo, ſchtož chýchmu druſy ſa ſchulu a wucžerja cžinicž. Handrij njebe ſ tym pſches jene a džesche teho dla husto doſež ſu Matijez domu ſ tym prjódkaſacžom, ſo nochze tam wjazhy kſhodžicž. Hdyž pak domach ſaſo Marju hawtowacž a ſelicž ſkyſchesche a widžesche, ſak wona druhdy Hanku wokoło wjergaſche a ju „pſhemjeňk mjenowaſche, dha jeho to ſaſo ſu húſodej čerjeſche.

Tak ſańdze jene lěto po druhim. Sla khoroſč hrabny ſynka prjecž, a ſdasche ſo, ſo je Marja do ſo ſchla. Ale po krótkim bě ſaſo zyle ta ſtara! mjerſaſche ſebje a druhich.

Hanka naukuň ſahe běhač a rěčecž. Husto ſwarjeſche macž nana, ſo pſhezo prjecž kſhodži. Hanku ſu lepſchemu rěčesche. „Haj, haj, ty bjesbóžne džecžo, ty pſhezo nanej pomhaſch, a tola mje wón rudži hacž do ſmjerče. Čakaj, hdyž ja wumrjeju, do- ſtanjeſch mazochu; potom budžesč widžecž, ſak ſo czi pónđe.“ Pſchi kóždej ſkladnoſci hrožesche ji ſu mazochu a traſchesche ju tak, ſo bu Hanku ſkónečnje zyle bojaſna.

Handrij wosta junu někotre wjecžor doma, dokelž hlupoſcz húſoda wjazhy ſnjeſč njeſožesche a nochžyſche. Žako ſo mjenujy wó tym rěčesche, ſo dyrbja ſo nowe ſwonu ſupicž, dokelž je ſo ſrěni puſnýl, běſche wón woprawdze měnil, ſo žaných nowych njetrjebaja a ſo móže ſo ſrěni wuporjedžecž dacž, hdy by kowar želeſnu wobruež wokoło njeho poſožil. Hacž runje jemu Handrij wſchho derje wukladze, ſo by potom ſwonu wſchitko jaſný ſyn ſhubil, wosta wón tola pſchi ſwojeho hlupoſczi. Duž Handrij wjazhy ſu njemu njeñdžiſche.

Tola doma ſo jemu doļho njeſpodobaſche, dokelž Marja ſtajnje bórcesche, leſtrowaſche a jeho kaſasche. A temu pſhijndž nowa pſchekora pſches to, ſo běſche wona tu a tam dolha na- praskała, ſchtož Handrijej ſu wuſhomaj pſhijndž. Wón ju teho dla naſwari, roſnjemđri ju pak ſu ſtajnje, ſo bě kaž zyle pſheměnjenia a hawtowasche žaſtoſnje.

To Handrija tež roſmjersa a wón ſo ſebra a džesche do korežmy. W prjedawſich cjaſach bě wón jara porědko do korežmy kſhodžil. Wot tuteje poſzlednjeje pſchekory ſem kſhodžesche pak tam húſciſho, a napoſledku w ſymje, hdyž běſche ſahe ſwiatok, bu wſchědny wjecžorný hóſcž w korežmje. Tam njemóžesche pſchi prjedným ſedječž a pſcheterjeba teho dla ſa thdžen ſhetro wjele pjenies. Cžim dlěje to traſesche, cžim bôle počja ſo tež mjeſ dothodami a wudawkami njeſpſhejenoscž poſaſowač, a defizit bu kóžde lěto wjetſchi. Žona w domje bjerjeſche ſobu wot kapitala, dokelž ji dań ſu pſchidawku njeožahasche, a Handrij wostaji pro- zentny ſwojeye žiwnoſče w korežmje.

Všichni tutohym njeprivede běsche wulki džit, so malá Hančka roscíjsche kaž na létach, tak tež na čele, na mudroscí a po duchu. Husto posběže hwojey ruzh k njebjesku wóznej, so by měr a pokoj do domu dal.

(Psichichodnie dale.)

Kwětki.

(Vokraczowanje.)

Srudni, khorci saczuvají so pschi wohladu kwětkow roswježeleni, troschtovani. Woni sabhywaju, hladajo do wonjatých kheluschkow, hwojeje týchnoſeze a hwojich czerpjenjow.

Bažnjer plesce kwětki do hwojich spěwov. Hdže je žadyn bažnjer, kijž by wo kwětkach njezpěval? Róža a jeje schipjenzy, štote šlónzo, kotrež kwětki košchi, a šleborna roža, kijž je napoja, pežolki a mjetle, všcho so pschihodži k smyžlnemu spěvej. Wone wubudža khelusche w jeho wutrobje; wón spožecí bjesduschnym a němym dusku a rěč.

Jedyn s najrjeñschich spěwov wo kwětkach je tón: Kwětkow vjeczenje. Žena kniežna je kwětki schcipala a je w hwojey komorje do schkliczki stajila; wokna ſu saczinjene; wona ſpi. Duž wustupuja kwětkow dychi s kheluschkow a morja drémazu se hwojim dychanjom.

Kaž ſu šlónzo a hwědy ſhromadne ſublo všech cžlowjekow, tak tež ſemine hwězki, kwětki. Tež najkhudsche džecžo ſmě je ſchczipacž a ſo s nimi pschicž; vódla ſlomjaneje třechi bura ſcžejše w malej ſahrodžy kwětkow kralova, róža. Tež najkhudschi poddan ſmě hwojemu králej s najmjeñška kwětkow wěnz darcz.

Zahly Orientala je kwětkorečz wumyžsil, a wot najstarschich čažow ſem ſu kwětki byle tolmacze cžichich ſacžuczow, wobrash ſnutſkowneho živjenja, wutrobow ſměch. Róža ſe hwojimi černjenimi je wobras ſuboſeje ſ jeje vježelemi a bohoſežemi. Njeſapomniczka, kotaž ſamotna ſtejo wostanje, hdžz pluſkotata rěčka dale běži, je ſnamjo lubowazeho dopomjenja. Twjerdže ſo pschimath ſchtan je wobras ſwérneho, njerodželomněho pschecželſtwa. Myrta ſe hwojim cžemnym liscžom a bělým ſcženjom, kotrejež wobnožki ſo mjeležo huseže hromadu cžiſheža, ſu ſnamjo cžiſheje ſuboſeje. Myrtow wěnz ma njevjeſta na hlowje. Žijalka, kotaž ponižnje pod ſlopeschkami ſhowana ſcžejše a njevidžena ſlodek wonjenje roſpſchecžera, je stare ſnamjo ponižnoscze a ſměriwoſcze. Budžernak hajowh abo džen a náz je wobras živjenja, kaž wone wobrježa ſteji mjes kwětkom a cžemnoscu. Š pschezo ſelenej roſmarju pschimy ſaschcze kniežniſz ſemrjethy a na rowy naſchich ſubowaných ſladžemy wěnzy ſ nežmjerniczkow abo ſložinkow.

Kwětki móžemy tež roſdželecz po jich ſwonkej powabje a po ſnutſknej hódnoſezi. Róža na pschiklad ma ſwonku powabu a ſnutſknu hódnoſez; tulpa ſwonku powabu bjes ſnutſkneje hódnoſeze; vježorniczka ſnutſknu hódnoſez bjes ſwonkeje powabu. Njeruna ſo kniežna jenej abo druhej tuthych kwětkow?

Kwětki ſu pschednamjo ſmjerce a horjestawanja. Wone po krótkim ſeženju wjadnu. Kražna nozowka ſcžejše jeno 12 hodžinow a w tej ſamej hodžinje, hdžz je wulcžela, ſaúdze kwětka. Schtó njeđopomni ſo pschi tutohym wohladu ſlowow psalmist: Cžlowjek je kaž kwětka na polu, dženža je a jutſje niz wjazy! Díjane leſchli kwětkowe ſu tež jich khore a ſmjerne loža; tola tež rowy, ſ kotrejž naletu morvi w pschekražnjenej podobje ſažo horjestawaju. Posdže a ſamotne naſymu na ſukach ſtejath nježožniš, tak mjenovaný, dokež hevaki čaž hwojeho róſtwa njeſobkedažbuje, njeſchicnež ſadyn plód; wón wulcžejše bjes ſhymjenja, ale hloboko w ſemi živi w ſymje jeho koſoch a psichichodne naletu wubiwaju ſlopjena a ſhymjentna tobolka. Žena wožebje ſpodžiwna kwětka je ſulawka

(Anastatica hierochuntia, Ferichoroſe). Horza Arabiſka a Židovska, wožebje wožebje ſpělnoſcž Fericha, je jeje domowina. Tam wona w horžym pěſku korenje puſheža, čeri ſlopjena a wožnožki a běle naſchijne kwětſi. Mrežo ſcžehnje wchě ſhwoje wožnožki a korenje do bruneho ſlubuſhka hromadu. Njeprědko wutorhnje wichor ſuchu roſlinu ſe ſemje a wožmje ju ſobu won do puſčin. Woſtanje na tutohym pucžu na wložnej pódze abo we wodze ležo pōčnje ſucha a na ſdacze morva kwětka ſažo wožiwigcž a roſwiwa nowe ſeženiczka, cžehož dla je ju Linné kwětlu horjestawanja njenoval. Putnikojo pschinježu ſu ſhwalobneho kraja, do wody ſtajena pōčnje ſpodžiwna róža ſamo po létach ſ dobom ſažo ſežewacž. Še ſowjeda, ſo jena tajka róža, kijž bě hižo 700 lét ſtará, we wodze ſo ſažo wotewri. Kulawka ſhepta nam něchtto wo tym, ke kotrehož cžescži hodž a jutry ſwony ſlineža. Wona ſowjeda nam wo puſčinje a kraju, po kotrejž je něhdž naſch Šbóžník khodžil; wona poſaže nam we wobraſu, kaf Boža móz morve ſažo wožiwigcž móže a kaf wón tež naſche cželo, kaž kwětlu horjestawanja, junu ſ ſowa ſ nowemu živjenju wubudži.

(Psichichodnie ſkónčenje.)

Wſchelake ſ bliska a ſ daloka.

— Póndžela je naſchej Lužizy dolho wožaſaný pložny deſchcžik pschinježla a ſ džafnej wutrobu ſmí ſ njebjefzam hladali. Weso ſo po dolhej wulkej horzoeze deſchcžik ſ cžekimi hrimanjemi pschindže. Bože njevjeđro je na wſchelakich blaſkach nits dyrilo. Pschezo pak je hifchcze deſchcžila mało. Boh chzyl ſo ſmilicž, ſo by hifchcze ſa wbohi ſlót naſhymſka piza narofcž možla. Kožka, kotaž je ſ wjetſha wſchudžom domoj khowana, ma ſpoſojažy wunoſchł, ſa to pak ſu ſo naletne ſhwy ſ wjetſha mało radžile. Naſhubjeñſche wohladu ſu ſa běrný. Alle hdžz mořky čaž pschindže, njeřeſbamy hifchcze nadžiju ſpuschcžicž. Wot lěta 1842 njeponiſa wjazy tajke ſuče lěto kaž lětuſche.

— Prjedawſchi ſlawny a njebojaſny präſidenta Burow je psched krótkim wumrjeſ. Wbohi muž mějeſche ſrudny vježor hwojeho živjenja. Sa dobru wěz ſo bědžesche a tola njeprawo doby. Težo cželo ſo do južneje Afriki dowjeſe, a je tež Žendželska ſ temu dowolnoſcž dała, ſo by w tej ſemi, ſa kotrež je wojoval a ſo bědžil, hwoj wotpožink namakalo. Težo mjeno wostanje w cžescži.

— Na aſiatiffim bitwiſhežu ſapansky pschezo bôle poſtupuju a je wulki ſtrach, ſo budža ſo Ružojo na kupje Korca wróčzo cžahňež dyrbjecž. Weso wſchak tež njevérne poſjeſeze wot bitwiſheža pschikhadžeja, ale to je tola ſe wſchitkých pōſnacž, ſo ſa Ruſkých hubjeñſho ſteji.

— W Perſiskej ſažo cholera ſahadžuje. Wobydlerjo do horow cžekaja. W Teheranje wſchědnje na 900 ludži wumrje, morvi husto na haſach ležo wostawaju.

K rozpoſminanju.

Je-li zo ſo modlić přeſtawaſ, započina njeprěcel přewinječ a ſo wjeselić.

„Pomhaj Boh“ njeje jenož pola knjeſow duchownych, ale tež we wſchěch pschedawárnjach „Sſerb. Nowin“ na wſach a w Budyschinje doſtač. Na ſchtwórcz lěta placži wón 40 np., jenotliwe cžiſla ſo ſa 4 np. pschedawaju.